



§ 97

Helsingin kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018 - 2022

HEL 2018-000445 T 11 00 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päätti hyväksyä Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelman 2018-2022 ja lähettää sen kaupunkiympäristön toimialalle ja muille suunnitelmaan kirjatuille vastuutahoille toimenpiteiden toteuttamista varten.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli ympäristötarkastaja Jenni Kuja-Aro. Asian-
tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Jenni Kuja-Aro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32008
jenni.kuja-aro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018-2022
- 2 Meluntorjunnan toimintasuunnitelman vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikennevirasto

Uudenmaan ELY-keskus

HKL-Raitiliikenne

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai
täytäntöönpano



18.05.2018

	Liite 1
	Liite 2
Helsingin Satama Oy	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
	Liite 1
	Liite 2
Helsingin kaupungin asunnot Oy	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
	Liite 1
	Liite 2
Rakentamispalveluliikelaitos	Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
	Liite 1
	Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Meluntorjunnan toimintasuunnitelman taustaa

Helsingissä on tehty yhteensä kolme EU:n ympäristömeludirektiivin (2002/49/EY) mukaista meluselvitystä vuosina 2007, 2012 ja 2017. Näiden pohjalta on laadittu meluntorjunnan toimintasuunnitelmat vuosina 2008 ja 2013. Tämä meluntorjunnan toimintasuunnitelma perustuu uusimpaan vuoden 2017 meluselvitykseen. Siinä esitetään tavoitteet meluhaittojen vähentämiseksi sekä meluntorjunnan toimenpiteet vuosille 2018–2022.

Meluselvitys ja meluntorjunnan toimintasuunnitelma tulee tarkistaa vähintään viiden vuoden välein niiden laatimisesta, jolloin toimintasuunnitelma ja tarvittaessa myös meluselvitys uusitaan. Toimintasuunnitelmaa tulee muuttaa ja täydentää tarvittaessa muulloinkin, jos alueella ilmenee melutilanteeseen oleellisesti vaikuttava uusi tekijä. Meluselvityksissä ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmissa tarkasteltavat melulähteet määräytyvät EU:n ympäristömeludirektiivin perusteella.

Tieliikenne on merkittävin ympäristömelun lähde Helsingissä. Tieliikenteen päiväajan yli 55 dB melulle (kansallinen meluselvitys, LAeq, 7-22) altistuvien helsinkiläisten määrä on kasvanut vuodesta 2012 vajaalla 10 000 asukkaalla ja oli 233 000 asukasta vuonna 2017. Toiseksi merkittävin melulähde on raitiotieliikenne, jonka melulle altistuvien määräksi arvioitiin vuonna 2017 noin 51 000 asukasta. Rautatie- ja metroliikenteen melulle altistui molemmille alle 10 000 asukasta.



18.05.2018

Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelmassa käsiteltäviä melulähteitä ovat pää- ja kokoojakatujen liikenne sekä raitio- ja metroliikenne. Lisäksi osa toimenpiteistä liittyy maanteiden meluntorjuntaan, josta vastaa pääosin Liikennevirasto. Uutena teemana aiempiin toimintasuunnitelmiin nähden on otettu mukaan kalustoon ja työtapoihin liittyvät meluntorjuntatoimet.

Helsingissä on asetettu pitkän aikavälin tavoitteita meluntorjunnalle sekä kaupungin ympäristöpolitiikassa että aiemmissä meluntorjunnan toimintasuunnitelmissa. Tavoitteisiin kuuluu suojata ensisijaisesti voimakkaan melun alueilla asuvia, kohdistaa torjuntatoimet alueille, joilla altistujia on paljon sekä suojata asukkaita varmistamalla, että asuntojen sisämelutasot pysyvät alle ohjearvotasojen. Lisäksi tavoitteena on säilyttää suhteellisen hiljaisia alueita, turvata virkistysalueiden alhaisia melutasoja ja alentaa melutasoja asumisen lisäksi muissa herkissä kohteissa, kuten päiväkodeissa ja kouluissa. Näiden toteuttamiseen tarvitaan laajaa meluntorjunnan keinovalikoimaa ja meluntorjunnan huomioimista alueidenkäytön suunnittelussa.

Melun aiheuttamien ongelmien ennaltaehkäisy on ensisijainen meluntorjuntakeino. Tässä avainasemassa ovat ratkaisut, joita tehdään maankäytön ja liikenteen suunnittelussa. Lisäksi tarvitaan melutasojen alentamiseen liittyviä toimia. Näitä ovat esimerkiksi melua vaimentavat päällysteet, nopeusrajoitusten alentaminen ja nastarenkaiden käytön vähentäminen. Monilla etenkin melupäästöä pienentävillä toimenpiteillä on positiivisia vaikutuksia myös ilmanlaatuun, ilmastoon ja liikenneturvallisuuteen. Melusteitä tarvitaan meluisimmissa kohteissa, joissa ei muilla toimin voida saavuttaa riittävää vaikuttavuutta.

Toimintasuunnitelman valmistelu

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä kaupungin eri palveluiden kanssa. Valmistelua varten perustettiin syksyllä 2016 toimenpideryhmä, johon kuului jäseniä ympäristökeskuksesta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, rakennusvirastosta, rakennusvalvontavirastosta, jotka 1.6.2017 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen myötä yhdistyivät saman kaupunkiympäristön toimialan alle. Lisäksi toimenpideryhmässä oli jäseniä Starasta, HKL:stä, HSL:stä, Helsingin Satama Oy:stä sekä Uudenmaan ELY-keskuksesta. Suunnitelmaa on valmisteltu toimenpideryhmän yhteistyönä sekä pienemmillä kokoonpanoilla teemakokouksissa.

Helsingin ilmansuojelutyöryhmä laajennettiin kansliapäällikön päätöksellä (13.9.2017, § 96) käsittämään meluntorjuntateemat ja ryhmän kokoonpano tarkistettiin. Tämä uusi Helsingin ilmansuojelu- ja meluntor-



18.05.2018

juntatyöryhmä hyväksyi meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnoksen lähetettäväksi lausunnoille sekä lähettäväksi ympäristö- ja lupajaostoon hyväksyttäväksi toimeenpanoa vasten. Ryhmä seuraa jatkossa meluntorjuntatyön etenemistä. Työryhmässä on jäseniä kaikista meluntorjunnan kannalta keskeisistä kaupungin palveluista ja organisaatioista.

Meluntorjunnan toimintasuunnitelmaa on valmisteltu vuorovaikutteisesti kaupunkilaisten kanssa. Viestintää kohdistettiin asukkaiden lisäksi teeman kannalta keskeisille järjestöille, yhdistyksille, kaupungin eri palveluille sekä päätöksentekijöille. Ajankohtaisista valmisteluun liittyvistä asioista sekä kaikista osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin kaupungin internetsivuilla, kaupunkiympäristön toimialan sosiaalisen median kanavilla ja sähköpostilistan kautta, jolle oli mahdollista liittyä koko valmisteluprosessin ajan.

Suunnitelmasta saatiin 11 lausuntoa. Suunnitelmaa pidettiin yleisesti lausunnoissa tärkeänä ja hyvin valmisteltuna. Tärkeäksi koettiin, että toimintasuunnitelmaa on valmisteltu vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa ja että sen sisällössä ja toimenpiteissä on korostettu kaupunkilaisille merkittäviä teemoja. Hyvänä pidettiin myös sitä, että toimintasuunnitelmassa on esitetty toimenpiteitä, joilla on vaikutusta ääniympäristön laatuun. Useissa lausunnoissa huomautettiin meluntorjuntaan kohdistettujen resurssien vähäisyyttä ja meluntorjuntahankkeiden viivästymisestä. Helsingin seudun kauppakamari kritisoi osaa suunnitelman toimenpiteistä sekä puuttuvaa yritysvaikutusten arviointia. Suunnitelmasta jätettiin viisi mielipidettä. Mielipiteissä tuotiin erityisesti esiin oman asuinalueen meluhaittoja ja pyydettiin huomioimaan niitä meluntorjunnan toimenpiteissä. Koosteet lausunnoista ja mielipiteistä vastineineen sekä niiden vaikutus toimintasuunnitelmaan on esitetty tarkemmin meluntorjunnan toimintasuunnitelman yhteydessä laaditussa vuorovaikutusraportissa.

Meluntorjunnan toimenpiteet

Meluntorjunnan toimenpiteet suunnitelmakaudella 2018–2022 jakautuvat kolmeen teemakokonaisuuteen: suunnitteluun ja ohjaukseen, melulähteeseen vaikuttamiseen sekä rakenteelliseen meluntorjuntaan. Näiden alla on 14 toimenpidekorttia eri teemoista, joihin on kirjattu yhteensä 53 konkreettista toimenpidettä vastuutahoineen ja toteutusaikatauluineen. Lisäksi on arvioitu toimenpiteiden melu- ja muita ympäristövaikutuksia, toteutettavuutta sekä lisäresurssitarvetta. Toimenpiteiden toteutumista seurataan indikaattoreilla. Toimenpiteistä 15 on merkitty meluntorjunnan kärkitoimenpiteiksi. Näiden vaikuttavuus on katsottu mer-



18.05.2018

kittäviksi ja toteutettavuus hyväksi. Kärkitoimenpiteiden edistämiseen ja seurantaan kiinnitetään erityistä huomiota.

Ensimmäisen kokonaisuuden (suunnittelu ja ohjaus) toimenpiteet tähtäävät melun haittavaikutusten vähentämiseen suunnittelun ja ohjauksen keinoin. Maankäytön ja liikenteen suunnittelu on merkittävin keino ennaltaehkäistä meluhaittoja. Ajoneuvoliikenteen hinnoittelu ja kitkarenkaiden käyttöönoton edistäminen ovat merkittäviä suunnitteluun ja ohjaukseen liittyviä keinoja, joihin voidaan vaikuttaa kaupungin tasolla. Meluntorjunnan ohella ne edistävät osaltaan ilmanlaatu- ja ilmastotavoitteiden toteutumista.

Toisen teemakokonaisuuden (melulähteeseen vaikuttaminen) toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan suoraan päästölähteisiin melupäästön vähentämiseksi. Toimenpiteet sisältävät niin kalustoon, työtapoihin kuin toiminnan suunnitteluunkin liittyviä keinoja, joilla melupäästöä voidaan vähentää.

Kolmannessa teemakokonaisuudessa (rakenteellinen meluntorjunta) on toimenpiteet, joilla melun syntymistä tai melun leviämistä pystytään rajoittamaan ja melulle altistumista vähentämään. Näitä toimia ovat melusteet ja melua vaimentavat päällysteet sekä erilaiset kiinteistöjen ääneneristävyttä parantavat keinot.

Seuranta

Helsingin kaupungin ympäristöpalveluiden ympäristönsuojeluyksikkö seuraa vuosittain meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteiden toteutumista. Vuoden 2017 loppuun mennessä edellisen meluntorjunnan toimintasuunnitelman toimenpiteistä suurin osa oli käynnistetty ja noin puolet toteutunut ainakin osittain. Toimenpiteistä suurin osa oli jatkuvia kehittämiskohteita, joita on toteutettu suunnitelman mukaisesti ja joiden parissa työ jatkuu tälläkin suunnitelmakaudella.

Ympäristönsuojeluyksikkö kerää alkuvuodesta seurantatiedot edellisen vuoden meluntorjuntatoimista toimenpiteiden vastuutahoilta. Seurantaraportti toimitetaan jatkossa tiedoksi kaupungin ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmän jäsenille sekä ympäristö- ja lupajaostolle.

Keskeisistä meluntorjuntatoimista ja ympäristöpolitiikan toteutumisesta meluun liittyvien tavoitteiden osalta viestitään vuosittain myös Helsingin ympäristöraportin yhteydessä, joka toimitetaan tiedoksi kaupunginvaltuustoon ja lautakunnille.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen



18.05.2018

Lisätiedot

Jenni Kuja-Aro, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 32008
jenni.kuja-aro(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin meluntorjunnan toimintasuunnitelma 2018-2022
- 2 Meluntorjunnan toimintasuunnitelman vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Liikennevirasto

Uudenmaan ELY-keskus

HKL-Raitoliikenne

Helsingin Satama Oy

Helsingin kaupungin asunnot Oy

Rakentamispalveluliikelaitos

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Hallinto- ja tukipalvelut



18.05.2018

Asia/3

Kaupunginkanslia
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 12.3.2018